

Asia: VN/25768/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnokseen liikennepalvelun ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (taksit)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen esteettömät- ja paaritaksit ry

3.6.2025

Liikenne- ja viestintäministeriö

VN/25768/2024

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSEEN LIIKENNEPALVELULAIN JA ERÄIDEN SIIHEN LIITTYVIEN LAKIEN MUUTTAMISESTA (TAKSIT)

ESTAX Ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitysluonnoksesta liikennepalvelulain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Lausuntonamme toteamme:

Yleistä

Esitysluonnos on kokonaisuudessaan kannatettava, ja vastaa taksialan tämänhetkisiin haasteisiin niin alan yritysten kuin kuluttajien näkökulmasta. Esitysluonnos on kokonaisuus, jonka jokainen osa-alue on välttämätön yhteneväisten pelisääntöjen luomiseksi ammattimaiselle ja reilulle yrittäjyydelle.

Hallitusohjelman mukaisesti esitysluonnoksella tavoitellaan sääntelylle pohjaa, joka tähtää kuluttajien luottamuksen vahvistamiseen, taksin saatavuuden edistämiseen, asiakasryhmien huomioimiseen sekä taksiliikenteen valvonnan tehostamiseen ja harmaan talouden kitkemiseen. Vaatimukset taksamittarista, rekisteröinnistä ja liittämisestä liikenneluvulle sekä erityisistä taksikilvistä yhdistettynä koulutukseen ja osaamisen varmistamiseen ovat tarpeelliset keinot tavoitteisiin pääsemiseksi.

Esitysluonnokseen ei sisälly elementtejä, jotka estäisivät uudet innovaatiot ja uusien liiketoimintamallien kehittymisen. Esitetyt muutokset eivät myöskään aseta taksiyrittäjille kohtuuttomia kustannuksia, jotka poikkeaisivat tavanomaisessa yritystoiminnassa syntyvistä kustannuksista. Esitysluonnos ei sisällä elementtejä, jotka rajoittaisivat kilpailuedellytyksiä, liiketoimintamahdollisuuksien kehittymistä tai yrittäjyyden aloittamista.

Kokonaisuudessaan hyvästä esitysluonnoksesta haluamme korostaa erityisesti seuraavien merkitystä:

Taksien tunnistaminen

Erityiset rekisterikilvet

Kannatamme taksien erityistä rekisterikilpeä koskevaa vaatimusta. Sillä mahdollistetaan tehokas valvonta niin viranomaisille kuin asiakkaille. Nykyinen käytäntö tunnistaa esim. traktori erivärisestä rekisterikilvestä on käytössä.

Erityisen rekisterikilven vaatimus ei nosta kynnystä ryhtyä taksiyrittäjäksi, sillä yrittäjälle koituva kustannus ei ole kohtuuton. Erillinen taksikilpi ei estä osa-aikaista taksiliiketoiminnan harjoittamista, mutta sillä voidaan varmistaa, että myös osa-aikaisesti taksiliiketoimintaa harjoittavat tahot noudattavat taksiliikenteelle asetettuja vaatimuksia.

Valvonta

Rekisteröinti yksinomaiseen hallintaan ja liittäminen liikenneluvalle

Kannatamme vaatimusta taksiajoneuvon liittämisestä liikenneluvalle sekä vaatimusta luvanhaltijan rekisteröimisestä ajoneuvon haltijaksi. Taksiajoneuvon liittäminen liikenneluvalle yhdistettynä vaatimukseen luvanhaltijan rekisteröimiseksi ajoneuvon haltijaksi mahdollistavat tehokkaan valvonnan. Vaatimus estää toisen lukuun liikennöintiä, mikä on valitettavan yleistä tällä hetkellä. Tällä hetkellä liikenneluvan olemassaolo todistetaan liikenteessä tapahtuvan valvonnan yhteydessä lupakopiolla, joita jokainen voi kopioida itse. Esim. linja-autoliikenteen liikennelupakopiot ovat luvan myöntäneen viranomaisen vahvistamia. Valvonnan haasteena on myös se, ettei poliisilla ole rajapintaa liikenneluparekisteriin, mistä voitaisiin tarkistaa luvan voimassaolo valvonnan yhteydessä.

Tietojen säilyttäminen kolmannen osapuolen tietokannassa

Esitämme, että yrityksellä voisi olla vain yksi keskitetty tietojen keräys kumppani, joka tallentaa kaikki yrityksen ajotulot, että taksimatkasta kerättävien tietojen säilyttämisessä käytettävänä kolmantena osapuolena toimiminen olisi jatkossa luvanvaraista toimintaa. Tämä helpottaisi viranomaisten tiedonkeruuta olennaisesti ja varmistaisi, että tietoja säilytetään asianmukaisesti. Luvanvaraisuudella valvottaisiin, että kolmannet osapuolet ovat viranomaisen tiedossa ja ne noudattavat niille asetettuja velvoitteita tietojen säilyttämisestä.

Taksamittari ja taksimatkasta kerättävät tiedot

Kannatamme taksamittarin pakollisuutta taksina käytettävässä ajoneuvossa ja taksamittarin käyttövelvoitetta, kun ajo kohdistuu kuluttaja-asiakkaaseen. Yritysten ja yhteiskunnan kuljetuksista tulevat sopimus tulot kirjattaisiin myös keskitetysti yhdelle yrityksen kumppanille, joka tallentaa tiedot kolmantena osapuolena. Taksamittari mahdollistaa tietojen keräämisen taksimatkoista luotettavasti ja todelliseen mittaustietoon perustuen. Taksamittaria koskevat uudet vaatimukset

ovat olennaisia valvonnan lisäämisessä sekä harmaan talouden torjumisessa, ja siten välttämättömiä esityksen tavoitteiden toteutumiseksi.

Yhä useammat taksirytykset ottavat vastaan tilauksia useammasta kanavasta. Kokonaisuuden hahmottaminen on nykyisillä tiedonkeruutavoilla haastavaa.

Sovelluspalvelut keräävät nykyisin tiedon ainoastaan sovelluksen kautta tilatuista kuljetuksista sekä maksetuista kilometreistä. Ne eivät kerää tietoja yksityisajon tai tuloa tuottamattoman ammattiajon määrästä, eikä muiden taksimatkojen osalta, joita ei ole tilattu sovelluksen kautta. Taksamittarin käyttövelvoite on ainoa keino varmistaa, että tiedot kerätään kaikista ajoista yhteismitallisesti.

Taksamittari on yhteensopiva ja monipuolisesti liitettävissä erilaisiin teknologisiin ratkaisuihin ja se voi jopa edistää uusien liiketoimintamallien ja teknologiaratkaisujen hyödyntämistä, jotka edellyttävät luotettavaa todelliseen mittaukseen perustuvaa ajoneuvon keräämistä dataa. Muun muassa teknisesti automaattinen hintatiedon siirtyminen applikaatiosta taksamittariin on jo toteutettu useiden tilausvälitysyhtiöiden applikaatitilauksissa.

Taksinkuljettajan ajoluvan myöntämisen edellytykset

Taksinkuljettajan koulutus

Kannatamme pakollista, vähintään 21 tunnin koulutuksen suorittamista taksinkuljettajan ajoluvan saamisen edellytykseksi. Esitysluonnoksessa ehdotetut muutokset ovat välttämättömiä kuljettajan riittävän ammattitaidon varmistamiseksi.

Vuoden 2018 jälkeen alalle on tullut merkittävä määrä kuljettajia, jotka eivät ole käyneet mitään taksinkuljettajan ammattiin liittyvää koulutusta, ja joista monella ei ole taksinkuljettajan ammatin edellyttämää osaamistasoa tai ymmärrystä alan vaatimuksista.

Taksinkuljettajan koulutuksella parannetaan kaikkien kuljettajien ammattitaitoa, taksipalvelujen laatua sekä taksialan arvostusta ja luottamusta, mikä on välttämätöntä huomioiden taksipalvelujen laadun ja tyytyväisyyden lasku vuoden 2018 jälkeen.

Ehdotamme lisäksi, että erityisryhmien koulutuksen sisältöä sekä Liikenne- ja viestintäviraston määräästä erityisryhmien kuljettajakoulutuksesta muutettaisiin, kun 21 tunnin taksinkuljettajan koulutus säädetään pakolliseksi. Koska erityisryhmien koulutuksen sisältö on osittain päällekkäinen uuden taksinkuljettajan koulutuksen kanssa, tulisi erityisryhmien koulutuksen sisältöä täsmentää päällekkäisyyksien karsimiseksi.

Kannatamme myös pakollista täydennyskoulutusta kaikille, ja täydennyskoulutuksen lisäksi tulisi edellyttää taksinkuljettajan kokeen suorittamista uudelleen ajoluvan uusimisen yhteydessä. Sitä ei kuitenkaan tulisi vaatia niiltä, jotka ovat saaneet ajoluvan ennen vuotta 2018. Heidän osaamistasonsa on varmistettu jo aiemmin vastaavalla koulutuksella.

Mauri Koljander

Puheenjohtaja

Huomionne esityksen nykytilan arviointia koskevasta luvusta 2

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Huomionne taksiliikenneluvan myöntämisen edellytyksiä koskevista ehdotuksista ja niiden perusteluista

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Koljander Mauri

Suomen Esteettömät ja Paaritaksit ry - Puheenjohtaja